

AN ANALYSIS OF INVESTMENT ACTIVITY IN KHMELNYTSKYI REGION AND WAYS OF ITS INVESTMENT ATTRACTIVENESS IMPROVEMENT

The article “An analysis of investment activity in Khmelnytskyi region and ways of its investment attractiveness improvement” is dedicated to analysis of current investment activity tendencies in Khmelnytskyi region, its investment attractiveness level and possible ways of its improvement. The actuality of the topic of research is caused by the fact, that the investments into the country’s economy are the key way to stability of its economic and social development. The prerequisite of successful investment inflow into country’s economy is in creation of conducive investment climate, which also guarantees the high level of investment attractiveness of this country. In the same time the investment attractiveness of different sectors of economy or different regions can be quite another. It should be considered while realizing structure and regional policy, as well as while investment priorities defining. But in current economic conditions the level of Ukrainian regions investment attractiveness will change under the influence of objective economic and political factors. This creates the opportunity of potential investors’ attention attraction for those regions, which could not be called as leaders of investment ratings before. Howsoever it can be realized only providing that the investment climate and investment attractiveness to regions improves. Taking into consideration all mentioned above, the aim of the article is to research the investment activity in Khmelnytskyi region, regional investment advantages and to make proposals on investment activity stimulation. To achieve this aim we have used the analytical research methods and statistic data on national and foreign investments into Khmelnytskyi region’s economy, as well as rating assessments of investment attractiveness of the region. The article contains an analysis of capital investments amounts in Khmelnytskyi region during 2012-2014, the dynamics of foreign investments into economy of the region, and also the main directions of investing in the region. As a result, the main factors have been defined t, which facilitate and barrier investment activity in the region, and some ways of improvement of its investment attractiveness.

Keywords: investments, investment activity, foreign investments, investment attractiveness rating, competitive advantages.

INTRODUCTION

The market economy is based on active and free of excessive state regulation investment activity. Simultaneously the investment activity in the country directly depends on investment activity in its regions. First of all regional investment processes depend on investment attractiveness level of the region, its investment advantages and weaknesses.

Formulation of the problem. Today the investment attractiveness of separate Ukrainian economic sectors and regions transforms under the influence, above all, of the military conflict in the East of Ukraine. These transformations create the facilitative prerequisites for implication of investments to those regions, which were not among investment ratings leaders in previous years. Researches conduction in this field allows to define the main investment characteristics and advantages of the region, their changes, as well as the last tendencies of investment activity in the region.

Analysis of the main researches and publications. The issues of investment activity and investment attractiveness are researched by a wide range of Ukrainian scientists, such as I. Blank, L. Borshch, M. Voinarenko, A. Haidutskyi, S. Hutkevych, V. Hridasov, M. Dykha, M. Dolishniy, R. Kvasnytska, T. Mayorova, A. Peresada, S. Reverchuk, V. Fedorenko etc.

The aim of the article is to research the investment activity in Khmelnytskyi region, regional investment attractiveness, and to formulate proposals on investment

activity stimulation.

RESULTS OF THE RESEARCH

Issues of current municipal economic development are closely connected to increasing of territories investment attractiveness both for interregional investment resources distribution and foreign investments implication. The special literature contains different methods of investment attractiveness assessment of the region. It can be provided basing on such general indicators, as the level of economic development of the region, its investment infrastructure level, regional demographic characteristics, the level of market relations and commercial structure in the region, its crime, ecological and other risks.

The main criterion among other indicators of Ukrainian investment attractiveness of the region is the regional economic development. Exactly the level of economic development mostly indicates the infrastructure development level, including financial infrastructure. However, in conditions of absence of economically active and financially competent subjects (and as a result – in conditions of citizens’ low incomes) financial brokers are not interested in developing their activity in the such region. The humans factor, which defines the investment attractiveness, is also partly dependent on regional economic development level. If it is low, skilled workers demand is also low, which eventually leads to unemployment, labor resources outflow and the absence of reasons to further increase of people’s education and skill.

The connection between the economic development and entrepreneurs and municipal authorities interrelations is obviously bilateral. From the one side, the successful regional development is impossible without municipal authorities' facilitation. From the other side, the existence of large number of tax paying entrepreneurs in the region motivates municipal authorities to more flexible interrelations with them. So having indicated the factor which is the best to characterize the investment attractiveness of the region and the first to attract the investor's attention, it is expedient to define possible changes of investment attractiveness of the region

according to their economy sectorial structure.

The investment attractiveness of Khmelnytskyi region, which is reflected in its investment rating, is comparatively low. For execution of Government of Ukraine Decree №67-p from the 25th of January 2012, the complex comparative sociology research of Ukrainian regions investment climate is held yearly. According to it, in 2014 Khmelnytskyi investment attractiveness of the region index was 1.289 (19th place in the rating), while in 2013 it was 1.318 (22nd place). Last years the capital investments amount in Khmelnytskyi region changed slightly (Fig. 1).

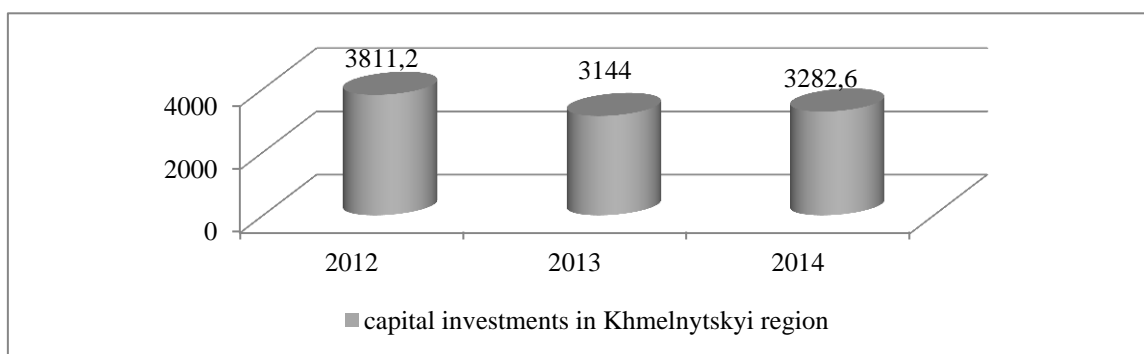

Figure 1. The dynamics of capital investments in Khmelnytskyi region in 2012-2014, MM. UAH*

*Calculated by the author according to the Regional Statistics Department of Khmelnytskyi region data [8]

In 2014 the capital investments value in Khmelnytskyi region increased by 4.4%. But in 2013 its decrease by 17.5% in comparison to 2012 could be observed. So the increase, achieved in 2014, is not enough for reaching the previous investment level. Also the part of

region investments in total capital investments amount in Ukraine still stays low: in 2012 it was 1.24%, in 2013 – 1.27%, in 2014 – 1.87%. At the same time the capital investments structure by activities criterion in 2012-2014 has also changed slightly (Table 1).

**Table 1
Capital investments structure by the main economic activities in Khmelnytskyi region in 2012-2014, %***

Economic activity	2012	2013	2014
Agriculture, hunting and forestry	33,3	22,9	20,6
Industry	20	23,7	23,1
including processing industry	14,7	16,2	17,6
Construction industry	27,7	27,5	20,5
Real estate, rent business, engineering and entrepreneurs' services	8,3	4,6	3,7
Administrative and auxiliary service activity	5,2	6,9	22,0
Transport, warehousing, post and courier activity	1,9	4,9	2,6
Wholesale and retail trading, vehicles renovation	1,9	4,4	2,0

*Calculated by the author according to the Regional Statistics Department of Khmelnytskyi region data [8]

The main peculiarity of investment activity in Khmelnytskyi region is in reducing of investments in agriculture and construction sector, their increase in industry sector and dramatic increase in administrative and auxiliary service activities (municipal management). In our opinion, the most negative tendency in this case is the reduce of investments in agriculture, whereas this sector can be considered as the most prospective for future development in new economic and political circumstances, which change the investment attractiveness of regions and sectors.

The analysis of investment activity in the region will not be complete without research of foreign investments into regional economy (Fig. 2).

Unlike domestic investments, in 2014 total foreign investments amount into Khmelnytskyi region economy

reduced significantly – in \$35,3 MM (15,7%). It is appropriate to all-Ukrainian tendency, because in 2014 in Ukraine \$12240 MM (27,5%) foreign investment decrease could be observed.

Khmelnytskyi region actively develops the international economic cooperation. Today firms and corporations of the region are connected by export-import contracts with 33 countries all over the world. Main exporting sectors in Khmelnytskyi region are grain production (34,1% of the region's export as of January 2015) and oil cultures cultivation (11,6%), machines, devices and equipment production (15,8%), milk and milk products, eggs and natural honey production (12,6%), polymers and plastics production (4,3%), furniture production (4,1%), ceramic production (3,8%), wood and wooden products (3,6%), textile production (3,3%), food

production (2,1%). During January 2014 to January 2015 period the most dramatic increase of export amount could be observed in trading with such a countries, as Korean Republic (4675% of growth), France (2658,8%), Latvia (856,9%), Iran (765,9%), Spain (718,1%), Egypt (383,8%)

etc. [8]. It confirms that entrepreneurs of the region are able to produce competitive production, and further investment into main export sectors is potentially profitable.

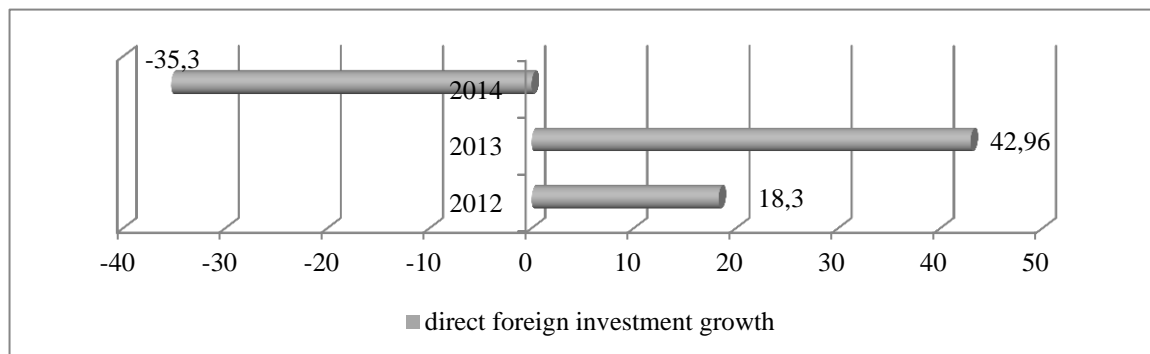

Figure 2. The dynamics of direct foreign investment into Khmelnytskyi region growth, MM USD*

* Calculated by the author according to the Regional Statistics Department of Khmelnytskyi region data [8]

Among the main competitive advantages of Khmelnytskyi region are the following [9]:

- powerful energetic complex;
- multidisciplinary agriculture;
- existence of significant amounts of natural resources and minerals (soil, water resources, including 9 deposits of curative mineral waters, deposits of saponite, phosphate, limestone, graphite etc.);
- conducive geographic placement and climate conditions;
- developed trade sector and private entrepreneurship;
- existence of powerful tourist and recreation potential etc.

Simultaneously successful realization of investment and improvement of investment attractiveness of the region are hindered by such factors, as transport infrastructure development level and quality, tax system, authorities' activity effectiveness, corruption etc. [6]. It should be mentioned, that most of these factors are common for all the country, and their solving is not only in municipal authorities competence sphere, but also in the central authorities one, while in some cases – like taxes issues regulation – notably in the central authorities competence.

Among the main ways of Khmelnytskyi region investment attractiveness improvement, which could be realized on the local level, we can define the activation of

municipal authorities' and investors cooperation, advertising the regional investment potential on the international investors' forums and other events, transport infrastructure development, improvement of land connected relations etc. But the improvement of separate investment attractiveness of the region is impossible without system economic changes in the whole country and aimed formulation of facilitative environment for both domestic and foreign investors' activity.

CONCLUSIONS AND FURTHER RESEARCH PROSPECTIVE

Currently Ukraine is on that stage of development, which can create basis for the next qualitative development of its economy through structural transformations realization. The source of these transformations realization is in investment activity and leading funds into those economic sectors and regions, which acquire more investment attractiveness because of its reducing in previous investment ratings leaders. For this reason, researches in investment attractiveness of the region sphere are called not only for definition of some region's strong and weak sides and attractiveness level in new economic circumstances, but also for popularization of this information among as wide number of potential investors, as possible.

REFERENCES

1. Войнаренко М. Економічна конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість України / М. Войнаренко, О. Фурманюк // Економіст. – 2006. – № 12. – С. 25-28.
2. Диха М. В. Глобальна конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість України: стратегії реалізації / М. В. Диха. – Хмельницький: Цюпак, 2011. – 207 с.
3. Квасницька Р. С. Взаємозв'язок понять «інвестиційний потенціал» та «інвестиційна привабливість» / Р. С. Квасницька // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2014. – № 4. – Т. 2. – С. 216-219.
4. Петровська С. А. Оцінка інвестиційної привабливості регіону: порівняльний факторний аналіз / С. А. Петровська // Механізм регулювання економіки. – 2012. – № 2. – С. 90-97.
5. Сорока М. В. Ідентифікація чинників регіональної інвестиційної привабливості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/29_14.pdf.
6. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів в 2014 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

file:///F:/reyting_investiciynoyi_privablivosti_regioniv_2014_1.pdf.

7. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів в 2013 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/rejting_investiciynoyi_privablivosti_regioniv_.pdf.

8. Офіційний сайт Головного управління статистики у Хмельницькій області: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm>.

9. Інвестиційний паспорт Хмельницької області [Електронний ресурс] // Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України. – Режим доступу: http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/hmelnickiy_dlya_saytu_1.pdf.

Гулько Лариса Геннадіївна

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ЇЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Стаття «Аналіз інвестиційної діяльності у Хмельницькій області та напрями покращення її інвестиційної привабливості» присвячена аналізу поточних тенденцій інвестиційної діяльності у Хмельницькій області, рівня інвестиційної привабливості регіону та можливих напрямів його покращення. Актуальність теми дослідження зумовлюється тим, що інвестування коштів в економіку країни є ключовим шляхом забезпечення стабільності її економічного та соціального розвитку. Запорукою успішного залучення інвестиційних коштів в економіку певної країни є створення в ній сприятливого інвестиційного клімату, який забезпечує також високий рівень інвестиційної привабливості цієї країни. Водночас привабливість окремих галузей економіки або ж регіонів для інвесторів може бути неоднаковою, що необхідно враховувати при здійсненні структурної та регіональної політики, а також при визначенні пріоритетів інвестування. Проте в сучасних умовах рівень інвестиційної привабливості регіонів України змінюватиметься під впливом об'єктивних економічних і політичних факторів. Це створює можливість для тих регіонів, що раніше не відносилися до числа лідерів інвестиційного рейтингу, приваблювати увагу потенційних інвесторів. Проте передумовою цього є покращення інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості регіону. Зважаючи на це, метою статті є дослідження інвестиційної активності у Хмельницькій області та інвестиційних переваг регіону, а також формулювання пропозицій щодо стимулювання інвестиційної діяльності. Для досягнення мети застосовано аналітичні методи дослідження, використано статистичні дані щодо обсягів внутрішніх та іноземних інвестицій в економіку Хмельницької області, рейтингові оцінки інвестиційної привабливості регіону тощо. В статті проаналізовано динаміку обсягів капіталовкладень у Хмельницькій області в 2012-2014 роках, динаміку іноземних інвестицій в економіку регіону, а також головні напрями вкладення коштів інвесторами у Хмельницькій області. Окреслено головні фактори, що сприяють та перешкоджають інвестиційній діяльності в регіоні, а також визначено окремі напрями покращення інвестиційної привабливості Хмельницької області.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, іноземні інвестиції, рейтинг інвестиційної привабливості, конкурентні переваги.

Гулько Лариса Геннадьевна

АНАЛИЗ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ХМЕЛЬНИЦКОЙ ОБЛАСТИ И НАПРАВЛЕНИЯ УЛУЧШЕНИЯ ЕЁ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ

Статья «Анализ инвестиционной деятельности в Хмельницкой области и направления улучшения её инвестиционной привлекательности» посвящена анализу текущих тенденций инвестиционной деятельности в Хмельницкой области, инвестиционной привлекательности региона и возможных направлений его улучшения. Актуальность темы исследования обусловлена тем, что инвестирование средств в экономику страны является ключевым путем обеспечения стабильности ее экономического и социального развития. Залогом успешного привлечения инвестиционных средств в экономику данной страны является создание в ней благоприятного инвестиционного климата, который обеспечивает также высокий уровень инвестиционной привлекательности этой страны. В то же время привлекательность отдельных отраслей экономики или регионов для инвесторов может быть неодинаковой, что необходимо учитывать при осуществлении структурной и региональной политики, а также при определении приоритетов инвестирования. Однако в современных условиях уровень инвестиционной привлекательности регионов Украины будет изменяться под влиянием объективных экономических и политических факторов, что создает возможность для тех регионов, которые ранее относились к числу лидеров инвестиционного рейтинга, привлекать внимание потенциальных инвесторов. Однако предпосылкой для этого является улучшение инвестиционного климата и инвестиционной привлекательности региона. Исходя из сказанного выше, целью статьи является исследование инвестиционной активности в Хмельницкой области и инвестиционных преимуществ региона, а также формулирование предложений по стимулированию инвестиционной деятельности. Для достижения цели применены аналитические методы исследования, использованы статистические данные по объемам внутренних и иностранных инвестиций в экономику Хмельницкой области и рейтинговые оценки инвестиционной привлекательности региона. В статье проанализирована динамика объемов капиталовложений в Хмельницкой области в 2012-2014 годах, динамика иностранных инвестиций в экономику региона, а также главные направления вложения средств инвесторами в Хмельницкой области. Определены главные факторы, способствующие и препятствующие инвестиционной деятельности в регионе, а также определены отдельные направления улучшения инвестиционной привлекательности Хмельницкой области.

Ключевые слова: *інвестиції, інвестиційна привлекательність, іностранные інвестиції, рейтинг інвестиційної привлекательності, конкурентні переваги.*

Одержано 02.04.2015 р.

УДК 331.5.024.5

Звонар Йолана Петрівна
*к.е.н., доцент кафедри менеджменту
та управління економічними процесами,
Мукачівський державний університет*

АКТИВНА ПОЛІТИКА ЗАЙНЯТОСТІ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Темою статті є теоретичні засади формування організаційно-економічних механізмів стимулювання підприємницької активності населення та узагальнення зарубіжної практики реалізації активної політики зайнятості. Метою статті є окреслення напрямів вдосконалення соціально-трудова відносин та підвищення конкурентоспроможності праці в Україні на основі узагальнення досвіду застосування активної політики зайнятості в країнах Європейського Союзу. Актуальність теми обумовлюється перспективами входження України до загальноєвропейської системи соціально-трудова відносин та пов'язаною з цим необхідністю термінового вирішення проблеми низькопродуктивної тіньової зайнятості та високого рівня прихованого безробіття. Науковою новизною статті є подальший розвиток та удосконалення теоретичних підходів до визначення активної політики зайнятості та її складових. У результаті здійснених досліджень на основі аналізу статистичних даних здійснено групування країн Європи у відповідності з рівнем зайнятості населення цих країн. Охарактеризовано економічні, політичні та ментальні чинники низького рівня зайнятості, притаманного переважно постсоціалістичним країнам, які недавно інтегрувалися до Європейського Союзу. Результатами досліджень також є визначення спільних для України та для деяких європейських країн проблем у сфері зайнятості, таких як високий рівень безробіття серед молоді, втрата частини працездатного населення внаслідок трудової міграції, переважаючої неформальної зайнятості та низький рівень продуктивності праці. Серед можливих шляхів подолання названих проблем названо стимулювання малого бізнесу, розширення кола функцій державної служби зайнятості, удосконалення профорієнтаційної роботи, використання міжнародного досвіду реалізації активної політики зайнятості. Практична значущість здійснених у статті досліджень полягає в окресленні перспективних напрямків підвищення ефективності зайнятості в Україні шляхом підвищення мобільності робочої сили та активізації підприємницької активності населення, особливо молоді. Перспективами подальших досліджень в даному напрямку є обґрунтування механізмів фінансової підтримки та розвитку підприємництва в Україні, стимулювання молодіжного підприємництва, адаптація політики зайнятості до теперішніх кризових умов.

Ключові слова: *зайнятість, ринок праці, неформальний сектор економіки, підприємницька активність, молодіжне підприємництво.*

ВСТУП

Сферу зайнятості можна розглядати як своєрідний лакмусовий папірець, який характеризує загальне макроекономічне становище країни, структуру її національної економіки, рівень розвитку ринкових форм господарювання, інституційне забезпечення соціально-трудова відносин, рівень підприємницької активності населення тощо. Недосконалість структури зайнятості, низька продуктивність праці в Україні є одночасно і наслідком глибокої економічної кризи, і одною з перешкод на шляху до її подолання. Високий рівень неформальної зайнятості, відсутність дієвих механізмів запобігання неофіційному працевлаштуванню, що мають місце на даний час, негативно впливають на вітчизняний ринок праці, суттєво знижують

надходження до пенсійного фонду та обмежують можливості фінансування соціальних програм, у тому числі і тих, які могли б спрямовуватися на підвищення конкурентоспроможності трудових ресурсів.

Дана проблема потребує першочергового вирішення, оскільки без цього існує ймовірність, що на європейському ринку праці Україна залишатиметься постачальником низькооплачуваної робочої сили.

Постановка проблеми. Процес інтеграції з Європейським Союзом вимагає від України здійснення широкого спектру реформ, у тому числі й у сфері трудових відносин. Обов'язковою умовою формування передумов для економічного зростання є подолання проблем високого рівня безробіття (явного та прихованого) та низькопродуктивної зайнятості значної частини населення, які є характерними для України на даний час. З цієї причини все більшої